

Kuntalaisaloite: Talviuintipaikka Utajärvelle

KH 18.01.2022 § 13

VALMISTELIJA:

Palvelujohtaja Päivi Keltanen, p. 040 661 5230

Kuntaan on saapunut 22.11.2021 kuntalaisaloite talviuintipaikan perustamisesta Utajärvelle. Aloitteen on allekirjoittanut 36 henkilöä, joista kunnan asukkaita on 32. Aloitteessa todetaan:

"Tämän kuntalaisaloitteen tarkoitus on edesauttaa kunnan ylläpitämän talviuintipaikan saaminen kuntaan.

Avantouinti on kasvattanut suosiotaan viime vuosien aikana räjähdysmäisesti. Tietoa avantouinnin terveysvaikutuksista on luettavissa mm. Suomen Ladun sivuilta.

Terveysvaikutukset:

Tutkittua tietoa kylmän veden vaikutuksista:

- *tuottaa mielihyvää, kun aivolisäkkeestä vapautuu betaendorfiinia*
- *parantaa unensaantia, kun verisuonista vapautuu serotoniinia*
- *parantaa vastustuskykyä, kun immuunitoiminta aktivoituu*
- *parantaa stressinsietoa ja tehostaa lihasten palautumista (kortisoli)*
- *elimistö polttaa tehokkaammin rasvoja*
- *lievittää reuman ja astman oireita, kun aivolisäkkeestä vapautuu ACTH-hormonia*
- *helpottaa lihasten ja nivelten tulehduksia lisäämällä paikallisverenkiertoa*
- *vilkastuttaa aineenvaihduntaa ja vahvistaa verenkiertoa*
- *laskee perusverenpainetta, jos käy säännöllisesti kylmässä vedessä yli 3 kk ajan*

Todennettujen terveysvaikutusten lisäksi talviuimarit kokevat harrastuksen lisäävän terveyttä. Suomen Ladun TNS Gallupilla vuonna 2010 tehdyn kyselyn mukaan yli 60 prosenttia vastaajista koko stressin ja flunssien vähentyneen. Yli 30 prosentin mielestä talviuinti auttoi myös särkyihin ja paransi unen laatua.

Edellä mainittujen positiivisten terveysvaikutusten johdosta avantouinnista on tullut monelle omasta hyvinvoinnista kiinnostuneelle ihmiselle tärkeä osa elämää ja arkea.

Luontoyhteys

Avantouintiin sisältyy myös muita merkittäviä asioita kuten luontoyhteys, luonnon arvostaminen ja ulkoilu raikkaassa ilmassa.

Yhteisöllisyys

Talviuintipaikka toimisi parhaimmillaan yhteisöllisenä paikkana, jossa utajärveläiset voisivat tavata toisiaan. Mitä kattavimmin uintipaikka on varusteltu, sitä yhteisöllisempi paikasta tulee. Yhteisöllisyys taas vähentää yksinäisyyttä. Tämä toteutuisi mikäli pukukoppien lisäksi paikalle rakennettaisiin sauna.

Talviuintipaikka toimisi kaiken ikäisten tapaamispaikkana, sillä avantouinti ei katso ikää - se sopii kaikille.

Talviuintipaikan sijainti

Talviuintipaikaksi sopisi erinomaisesti Kirkonkylän uimaranta.

Lopuksi:

Ehdotamme, että Utajärven kunta järjestää kuntalaisille talviuintipaikan ja vastaa jatkossa rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden turvallisuudesta, huollosta ja kunnossapidosta

Lisätiedot

<https://www.suomenlatu.fi/ulkoile/lajit/talviuinti/talviuinnin-terveysvaikutukset.html>

KUNNANJOHTAJA:

Ehdotan, että kunnanhallitus lähettää kuntalaisaloitteen hyvinvointivaliokunnan käsiteltäväksi kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Hyvinvointivaliokunnan käsittelyn jälkeen aloite siirtyy elinkeinovaliokunnan käsiteltäväksi toteuttamisen näkökulmasta.

Asian käsittely:

Vuokko Paso poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 11.44 ja Maija Paavola klo 11.48.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 11.44-11.50.

PÄÄTÖS:

Hyväksyttiin.

HYVAL 17.02.2022 § 6

VALMISTELIJA:

Va. hyvinvointijohtaja Reetta Tuovinen-Salo p. 040 529 8359

Asian selvittely on aloitettu lähtökohtaisesti siitä ajatuksesta, että talviuintipaikka sijaitsee kylän uimarannalla.

Haasteet:

Uimarannan läpi kulkee hiihtolatu ja puolikkaan lenkin reitti kulkee tiepohjaa pitkin.

Alueella ei ole sähköistystä muutoin kuin ladunvalaistuksessa.

Mikäli kulkureitille tulisi lämpömatto, se vaatisi irtokaapeloinnin sähköistyksen toteuttamiseksi ja koska Siiransaaren alue on tulvapenkkää, ei kaivuulupaa saa kaapelille.

Alueella ei ole lämmintä pukuhuonetta, joten tämä vaatisi rakentamisen.

Turvallinen talviuintipaikka vaatii riittävän valaistuksen, joten tämän asian osalta järjestäminen on haasteellista. Kulkureitit on oltava turvalliset, joten tämä vaatii myös työntekijäresurssia.

Mahdollisuudet:

Asian terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen positiiviset vaikutukset on kirjattu aloitteeseen.

Avannon tekeminen alueelle onnistuisi hyvin ja uusittu laituri vastaa tarpeisiin hyvin.

Alueella on myös pukuhuonetta, joka ei kuitenkaan ole lämmitetty.

Turvallisen avantuintipaikan tiedot on koottu oheismateriaaliksi.

Hyvinvointivaliokunta:

Valiokunta kävi aloitteesta laajasti keskustelua.

Linjattiin, että talviuintipaikan rakentamista jatkosuunnitellaan elinkeinovaliokunnassa ja elinympäristöpalvelut kartoittaa kustannuksia talviuintipaikan ylläpitoon ja rakentamiseen. Myös sähköistyksen haasteet ja mahdollisuudet tulisi selvittää. Hyvinvointivaliokunnassa keskusteltiin talviuintipaikan puitteista ja todettiin, että valaistus on oltava ja lämmin pukuhuonetila. Keskusteltiin myös yhdistystoiminnan käynnistämisen mahdollisuuksista ja ylläpitoa yhdistyksen/seuran toimesta. Todettiin, että aloitteessa on kirjattu, että rakentaminen ja ylläpito olisi kunnan vastuulla.

Hiihtoladun sijainti on haastavaa mutta siirretään elinkeinovaliokunnan linjattavaksi, voiko latua siirtää ainakin uimarannan lenkin kohdalta.

Talviuintipaikka olisi kuitenkin hyvinvointivaliokunnan näkökulmasta hyvä harrastuslisä kuntaan. Selvitetään rahoitusta esim. Leader-rahoitusta.

EKV 22.03.2022 § 75

VALMISTELIJA:

Elinympäristöjohtaja Petri Leskinen, p. 050 387 1973

Elinkeinovaliokunta perehtyy kuntalaisaloitteeseen ja linjaa jatkovalmistelusta.

Elinkeinovaliokunta:

Elinkeinovaliokunta lähettää kuntalaisaloitteen elinympäristöpalveluille tekniseen jatkovalmisteluun. Tämä jälkeen kuntalaisaloite otetaan uudelleen elinkeinovaliokunnan käsittelyyn.

EKV 25.10.2022 § 33
524/10.03.01.00/2021

Valmistelija:

Elinympäristöjohtaja Petri Leskinen, p. 050 387 1973

Elinympäritöpalvelut on tehnyt tarkastelua talviuintipaikan perustamisen edellytyksistä ja kustannuksista.

Elinkeinovaliokunta:

Elinkeinovaliokunta kävi keskustelua asiasta. Valiokunta linjaa, että hanke on nykyisessä taloustilanteessa kallis. Lisäksi ehdotettu paikka soveltuu huonosti talviuimapaikaksi. Ehdotetaan selvitettäväksi muita paikkoja ja rahoitusmahdollisuuksia.
